

Tone Groeggen
Groeggveien 79
7320 Fannrem

Groeggen 02.06.2022

NPA

Styret ved leder Iselin Træthaug

Offisielle utstillinger og bruksprøver i regi av Norsk Ponniaavlsforening

Som medlem av NPA, eier av ponni og oppdretter av shetlandspanni i 12 år, er det noen spørsmål angående offisielle utstillinger jeg ønsker svar på i fra Norsk Ponniaavlsforening (NPA). Mitt utgangspunkt er erfaringer fra Midt-Norge, men jeg vil tro det er flere som vil ha nytte av svarene fra NPA.

I formål §2, 1. ledd står det at «NPA skal fremme avl og bruk av ponnier i Norge». Videre står i §3, 3. ledd «Medvirke til at gode dyr stilles på offisielle utstillinger for avlsgodkjenning» samt i §4, 2. ledd «Arrangere, eller medvirke til arrangement, hvor ponnier deltar i konkurranser, både innen ridning og kjøring».

I tildelingsbrevet til Norsk Hestesenter (NHS) fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) siterer jeg ordrett fra under avsnitt Kompetansesenter for avl «bistå organisasjoner som ønsker det, med planlegging og gjennomføring av utstillinger og kåringer som ledd i avlsarbeid». NHS har i sin formålsvedtekt §4 vedtatt at de skal ved aktivt arbeid fremme kvaliteten på hesteavl og etter nærmere avtale påta seg oppgaver i tilknytning til hesteavl som organisasjonene finner formålstjenlig. NHS sin rolle er nevnt i årsberetningen og Regler for offisielle hesteutstillinger i regi av Norsk Hestesenter (gjeldende fra 2021).

NHS har et overordnet ansvar for de nasjonale rasene og prioriterer disse. Statistikken viser en jevn nedgang i antall hester utstilt på offisielle utstillinger fra 2008 til 2021. Dette selv om antall hester i Norge har økt betraktelig (NHS årsrapport 2021). I årsrapportene fra NHS nevnes totalt antall hester som er utstilt. Gruppen «Andre raser», der ponni inngår, er gitt i % av totalt antall hester utstilt. For Midt-Norge er tallene hentet fra utstillingsresultater de respektive år. Utstillingene i Midt-Norge har vært arrangert på Høylandet, Ørlandet og Orkdal og % av totalt antall er hentet fra disse tre utstillingsarenaene.

År	Hele landet	Midt-Norge ponnier	
		% av totalt antall	Antall
2017	17% andre raser		
2018	17% andre raser (14% ponnier)	7%	5
2019	20% andre raser	12%	8
2020	ingen tall	16%	12
2021	4,5% andre raser	25%	9

--	--	--	--

For Midt-Norge er tallene dystre. Der er det i gjennomsnitt vist 8,5 stk. ponnier/år de siste 4 årene på de tradisjonelle utstillingsarenaene. Er NPA fornøyd med dette antallet og denne utviklingen? Hva tenker NPA om hvilke virkemidler og tiltak som må til for å bedre dette?

For noen år tilbake arrangerte NPA egne offisielle hoppeutstillinger. Det ble arrangert i alt 3 stykker. Ved den første utstillingen var det påmeldt 50 ponnier! Antallet var noe mindre de to siste gangene, men langt flere enn ved de tradisjonelle utstillingsarenaene. Med andre ord har medlemmene sluttet opp om og satt pris på disse hoppeutstillingene i regi av NPA. Det blir i år ikke arrangert offisielle utstillinger i regi av NPA. Hva er årsaken til at NPA ikke lenger arrangerer offisielle hoppeutstillinger i Midt-Norge? Er NPA av den oppfatning at de tradisjonelle utstillingsarenaene er godt nok for å fremme aktivitet sett ut ifra tallene i tabellen?

NHS har ikke blitt gitt monopol til å arrangere offisielle utstillinger. Tvert imot så har LMD gitt tydelige føringer til NHS at de skal være en pådriver til slik aktivitet.

I år ble utstillingen på Ørlandet avlyst pga. få påmeldte. Ved Orkdal noen uker senere ble bare 5 ponnier påmeldt. I utstillingsreglementet fra NHS står det i §5 punkt b: «*Er det meldt fem eller flere hester av samme rase /type oppnevnes rasedommer, hvis mulig*». NHS satte ikke opp rasedommer for ponni til utstillingen i Orkdal. Denne erfaringen gjorde jeg også da jeg begynte med ponni og utstilling. Det har med andre ord ikke skjedd noen forandring på 15 år! Det er flere oppdrettere av ponni i Midt-Norge og jeg er sikker på at disse er interessert i at deres oppdrett blir vist på offisiell utstilling. Slik det fungerer i dag, risikerer vi at ponnien blir dømt av en dommer uten ponnikunnskap. Vi som stiller ponni har gjentatte ganger erfart at dommere uten kunnskap om ponnieksteriør og utvikling ofte dømmer uforståelig og annerledes. Derfor velger vi med ponni ofte bort de tradisjonelle utstillingsarenaene. Resultatet blir at vi ikke viser ponniene på offisiell utstilling. Mener NPA at dette er en formålstjenlig utvikling? Er NPA interessert i å snu denne trenden og hva må eventuelt gjøres? Hvilke tiltak gjøres for å forbedre både tilgangen og variasjonen til ponnidommere?

I dag er de store aktivitetene lagt til Sør-Norge, også sentralutstillingen neste år. Det er forståelig da ponnitettheten her er stor. Det må imidlertid ikke sette en stopper for initiativ og aktivitet lengre nord. Det er lange avstander i Norge med til dels dårlige veier. NPA bør signalisere ovenfor sine medlemmer og NHS at det er ønskelig med offisielle utstillinger og bruksprøver arrangert av medlemmer av NPA, gjerne regionvis (sør, øst, vest, midt, nord). Dette vil øke aktiviteten og dermed interessen for ponni. Er NPA villig til å la sine medlemmer arrangere offisielle hoppeutstillinger regionvis?

PonniNorge nord for Dovre er ikke tjent med slik ordningen fungerer i dag.

Tone Groeggen